

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0658

(mr. dr. K. Engel, voorzitter en mr. S.H.H. van Zandvoort, secretaris)

Datum uitspraak	29 juli 2024
Klacht van	De consument
Tegen	N.V. Univé Schade, gevestigd te Assen, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Wettelijke Aansprakelijkheid Motorrijtuigen (WAM). De consument is betrokken geweest bij een aanrijding. Bij het achteruitrijden op een parkeerterrein is hij in botsing gekomen met een andere auto. Deze auto reed volgens de consument tegen de richting in. De verzekeraar heeft de aansprakelijkheid van de consument erkend. Nadat de consument hiertegen bezwaar heeft gemaakt, heeft de verzekeraar een second opinion laten verrichten. Hierna heeft de verzekeraar de aansprakelijkheid van de consument teruggebracht naar vijftig procent. De consument is het daar niet mee eens en vindt dat hij niet aansprakelijk is voor de aanrijding. De commissie komt tot de conclusie dat de verzekeraar de aansprakelijkheid van de consument mocht erkennen. De vordering van de consument wordt afgewezen.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de verzekeraar; 3) de repliek van de consument en 4) de dupliek van de verzekeraar.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft zijn auto voor wettelijke aansprakelijkheid en volledig casco verzekerd bij de verzekeraar. Volgens het polisblad betaalt de consument een premie van € 83,28 per maand. Het polisblad vermeldt twee schadevrije jaren en trede 8 op de bonus-malus ladder.

- 2.2 Op 9 juli 2022 heeft de consument een aanrijding gehad op een parkeerterrein in [plaats]. Daarbij is schade ontstaan aan de auto van de tegenpartij. De auto van de consument had ook schade: in het schadeaangifteformulier staat dat een deel van de trekhaak is verbogen.
- 2.3 De tegenpartij heeft op 20 juli 2022 een door haar ingevuld en ondertekend schade-aangifteformulier toegestuurd aan de verzekeraar. De consument heeft twee dagen later een door hem ingevuld en ondertekend schadeaangifteformulier ingediend. Op beide formulieren is aangekruist dat de consument wegreed van de parkeerplaats en dat de tegenpartij bezig was de parkeerplaats op te rijden.
- 2.4 Op 27 juli 2022 heeft de verzekeraar de consument geïnformeerd dat hij namens de consument aansprakelijkheid heeft erkend voor de aanrijding. Naar aanleiding van deze e-mail is tussen de consument en de verzekeraar een discussie ontstaan omdat de consument het niet eens was met het standpunt van de verzekeraar.
- 2.5 In overleg met de consument heeft de verzekeraar op 3 maart 2023 het dossier voorgelegd aan Stichting Univé Rechtshulp voor een second opinion. Op grond van deze second opinion heeft de verzekeraar het standpunt ingenomen dat de consument voor 50% aansprakelijk is voor de aanrijding. De verzekeraar heeft de consument op 7 augustus 2023 over dit standpunt geïnformeerd. Daarbij heeft de verzekeraar medegedeeld dat de schade gevolgen heeft voor de premie die de consument betaalt. Zijn *no claim*-korting is omlaag gegaan. In de eerste 5 jaar gaat de consument in totaal ongeveer € 1.175,- meer premie betalen.
- 2.6 Verdere discussie tussen de consument en de verzekeraar heeft niet tot op een oplossing geleid waarna de consument een klacht heeft ingediend bij Kifid.

De klacht en vordering

- 2.7 De consument vordert een bedrag van € 1.000,- bestaande uit de hogere premie die hij de komende jaren zal moeten gaan betalen vanwege terugval in no-claim korting. Hij is van mening dat de verzekeraar ten onrechte aansprakelijkheid heeft erkend en dat de tegenpartij volledig schuld heeft aan het ontstaan van de aanrijding. Ter onderbouwing van zijn standpunt heeft de consument het volgende aangevoerd.
- 2.8 De tegenpartij reed tegen de richting in op het parkeerterrein. Daarmee is zij niet aan te merken als “overig verkeer” in de zin van artikel 54 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV). Het is de eigen schuld van de tegenpartij dat zij schade aan haar auto heeft. Zij heeft zich niet gehouden aan de op haar rustende bijzondere zorgplicht: terwijl de consument achteruit reed uit een parkeervak is zij op de verkeerde weghelft gaan rijden. Hoewel zij moest begrijpen dat de consument beperkt zicht had, ging zij door met haar bijzondere verrichting. Er was daarmee sprake van opzet aan de zijde van de tegenpartij en dus van een onrechtmatige daad.

Het is daarom niet eerlijk dat de rechtmatige parkeermanoeuvre van de consument door de verzekeraar gelijk wordt gesteld met een duidelijke en bewuste verkeersovertreding van de tegenpartij. De consument verwijst naar meerdere gerechtelijke uitspraken waarin de rechters dit ook oordelen.

- 2.9 De second opinion die de verzekeraar heeft laten uitvoeren is volgens de consument geen echte second opinion. Deze is namelijk uitgevoerd door Stichting Univé Rechtshulp dat een onderdeel is van de verzekeraar. Er is dus geen sprake van een onafhankelijke instantie.
- 2.10 De consument is zeer ontevreden over de trage wijze waarop de verzekeraar heeft gecommuniceerd. Volgens de consument werden zijn telefoontjes niet beantwoord en werd door de verzekeraar niet gereageerd op terugbelverzoeken. Hij is van mening dat de verzekeraar hem en zijn argument niet serieus heeft genomen.

Het verweer

- 2.11 De verzekeraar voert verweer tegen stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling op dit verweer ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

- 3.1 De commissie stelt voorop dat zij het vervelend vindt voor de consument dat hij betrokken is geraakt bij een aanrijding. De commissie moet echter de vraag beantwoorden of de verzekeraar redelijkerwijs de aansprakelijkheid van de consument voor de aanrijding mocht erkennen. De commissie oordeelt dat dat het geval is en wijst de vordering van de consument af. Zij zal hieronder toelichten hoe zij tot dit oordeel is gekomen.

De regels waaraan de commissie moet toetsen

- 3.2 Op grond van artikel 6 Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) moet de verzekeraar de schade zelfstandig en actief met de tegenpartij regelen. De verzekeraar heeft daarbij een behoorlijke mate van vrijheid.¹ Daartegenover staat dat het erkennen van aansprakelijkheid en het betalen van een schadevergoeding gevolgen heeft voor de consument: hij moet een hogere verzekeringspremie gaan betalen of de uitbetaalde schadevergoeding voor eigen rekening nemen om dit te voorkomen. Daarom moet de verzekeraar de schadeclaim van de tegenpartij zorgvuldig beoordelen.²

¹ Zie bijvoorbeeld de eerdere uitspraken van de Geschillencommissie met de nummers 2017-756, 2017-716 en 2021-0427. Alle genoemde uitspraken zijn te vinden op www.kifid.nl.

² Geschillencommissie Kifid nrs. 2019-390, 2019-1027 en 2021-0427.

Deze vereiste zorgvuldigheid brengt echter niet mee dat de verzekeraar alleen de schade mag vaststellen en tot vergoeding aan de tegenpartij mag overgaan als de consument daar geen bezwaar tegen heeft.³

- 3.3 Voor het beoordelen van de aansprakelijkheid in het geval van een aanrijding zijn de wettelijke verkeersregels van belang. Die zijn opgenomen in het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV). In het geval van de situatie van de consument is artikel 54 RVV van belang. Daarin staat het volgende:

“Bestuurders die een bijzondere manoeuvre uitvoeren, zoals wegrijden, achteruitrijden, uit een uitrit de weg oprijden, van een weg een inrit oprijden, keren, van de invoegstrook de doorgaande rijbaan oprijden, van de doorgaande rijbaan de uitrijstrook oprijden en van rijstrook wisselen, moeten het overige verkeer voor laten gaan.”

Een bijzondere manoeuvre kan dus pas worden uitgevoerd als de bestuurder al het andere verkeer heeft laten voorgaan. Hij mag het andere verkeer namelijk niet hinderen. In het RVV wordt “verkeer” gedefinieerd als “alle weggebruikers” (artikel 1).

De verzekeraar mocht aansprakelijkheid erkennen

- 3.4 Bij het beoordelen van de aansprakelijkheid van de consument heeft de verzekeraar zich gebaseerd op de beide schadeaanvraagformulieren en de verklaringen van de consument en de tegenpartij. Hieruit kwam naar voren dat de consument achteruitreed uit een parkeerplaats en vervolgens tegen de auto van de tegenpartij is aangereden. Op grond daarvan heeft de verzekeraar het standpunt ingenomen dat de consument een bijzondere manoeuvre in de zin van artikel 54 RVV uitvoerde. De consument had daarom de tegenpartij voor moeten laten gaan. Dit heeft hij niet gedaan waardoor de aanrijding is ontstaan. Daarbij geldt volgens de verzekeraar dat de consument rekening moet houden met de fouten van anderen. Het feit dat de tegenpartij op de verkeerde weghelft reed en daarmee een verkeersfout beging, maakt nog niet dat de consument niet aansprakelijk is voor de aanrijding. Omdat beide partijen volgens de verzekeraar evenveel hebben bijgedragen aan het ontstaan van de aanrijding, heeft hij 50% aansprakelijkheid aan de zijde van de consument aangenomen.
- 3.5 De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de verzekeraar redelijkerwijs niet tot dit oordeel had mogen komen. Vaststaat dat de consument achteruitreed uit een parkeerplaats. Hij verrichtte daarmee een bijzondere manoeuvre. Naar het oordeel van de commissie mocht de verzekeraar daarom aannemen dat beide partijen een even groot aandeel hebben gehad in de aanrijding. Hierbij neemt de commissie in aanmerking dat vaker botsingen plaatsvinden op parkeerterreinen. Bij het uitparkeren op een parkeerterrein is grote voorzichtigheid geboden.

³ Commissie van Beroep Kifid nr. 2021-0008.

- 3.6 De stelling van de consument dat hij de tegenpartij geen voorrang hoefde te verlenen omdat zij niet als “overig verkeer” kwalificeerde, slaagt niet. Uit de definitie in de RVV (zie randnummer 3.3) blijkt dat onder “verkeer” wordt verstaan alle weggebruikers. Daartoe behoorde de tegenpartij ook. Dat zij een verkeersfout beging, maakt niet dat zij geen weggebruiker meer was.⁴ De stelling van de consument dat de tegenpartij tegen hem aangereden was en hij daardoor geen schuld heeft, wordt niet nader door hem onderbouwd en slaagt daarmee ook niet. De gerechtelijke uitspraken die de consument heeft genoemd om zijn standpunt te onderbouwen, bevatten geen algemene regel waaruit afgeleid kan worden dat het tegen de richting inrijden door de tegenpartij altijd zou moeten leiden tot ontslag van enige aansprakelijkheid van de achteruitrijdende partij. Deze uitspraken maken het oordeel van de commissie dan ook niet anders.
- 3.7 Op enig moment heeft de consument nog het standpunt ingenomen dat hij hoogstwaarschijnlijk al stilstond toen de tegenpartij tegen hem aanreed. De commissie begrijpt dat de consument hiermee een beroep doet op disculperende stilstand. Dit houdt in dat een bijzondere manoeuvre als afgerond beschouwd wordt omdat het voertuig al zodanig lang stilstaat dat een onafhankelijke toeschouwer de bijzondere manoeuvre als beëindigd zou hebben beschouwd.⁵ Uit het door de consument ondertekende schadeaangifte-formulier volgt echter niet dat de consument al langere tijd stilstond. Hij heeft ook geen andere bewijzen aangeleverd waaruit blijkt dat van disculperende stilstand sprake was. Ook dit kan dus niet leiden tot een ander oordeel van de commissie.

De second opinion door Stichting Univé Rechtshulp

- 3.8 De consument heeft aangevoerd dat de second opinion door Stichting Univé Rechtshulp geen echte second opinion was omdat Stichting Univé Rechtshulp geen onafhankelijke instantie is. Welke gevolgen de consument aan deze stelling verbindt, is de commissie niet duidelijk. De inschakeling van Stichting Univé Rechtshulp heeft ertoe geleid dat de verzekeraar de aansprakelijkheid van de consument heeft gematigd.
- 3.9 Nu de commissie heeft geoordeeld dat de verzekeraar aansprakelijkheid mocht erkennen, kan de vraag of de second opinion een echte second opinion was, onbeantwoord blijven.

De traagheid aan de zijde van de verzekeraar

- 3.10 De consument heeft terecht geklaagd over het feit dat de verzekeraar zijn telefoontjes niet beantwoordde en dat geen opvolging werd gegeven aan zijn terugbelverzoeken. Dit is ook door de verzekeraar erkend.

⁴ Hof 's-Hertogenbosch 25 september 2007, ECLI:NL:GHSHE:2007:BB5176 waarin wordt overwogen: “Anders dan de raadsman heeft gesteld is het hof van oordeel dat de verplichting van een bestuurder ex artikel 54 RVV 1990 jegens al het overige verkeer geldt en niet slechts jegens de bestuurder die zelf in overeenstemming met de regels en verplichtingen, voortvloeiend uit het RVV 1990 aan het verkeer deelneemt.” Deze uitspraak is te vinden op www.rechtspraak.nl.

⁵ Geschillencommissie Kifid nrs. 2017-832, 2020-867 en 2023-0625.

Daarnaast leidt de commissie uit het verweerschrift van de verzekeraar af dat hij op 3 maart 2023 het dossier heeft voorgelegd aan Stichting Univé Rechtshulp voor een second opinion. De consument is vervolgens op 7 augustus 2023 over het standpunt geïnformeerd. Daar zit dus een periode van vier maanden tussen. Voor een relatief eenvoudige aansprakelijkheidskwestie is dat eenvoudigweg te lang. Ook als rekening wordt gehouden met afwezigheid van medewerkers in verband met de vakantieperiode.

- 3.11 De verzekeraar heeft echter in de procedure bij Kifid zijn excuses aangeboden en aangegeven dat deze klacht met de betreffende medewerkers besproken is. De commissie kan op dit punt niets anders voor de consument doen.

Conclusie

- 3.12 De commissie concludeert dat de verzekeraar de gedeeltelijke aansprakelijkheid van de consument mocht erkennen. Zij ziet daarom geen aanleiding om te oordelen dat de verzekeraar de hogere premie van de consument moet vergoeden dan wel de gevolgen voor de no-claim korting ongedaan moet maken. Ook de andere klachtonderdelen leiden niet tot toewijzing van de vordering van de consument.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

In deze uitspraak wordt naar enkele wettelijke bepalingen verwezen. In deze bijlagen zijn de volledige teksten van de bepalingen opgenomen.

Wet aansprakelijkheid motorrijtuigen (WAM)

Artikel 6

- 1. De benadeelde heeft jegens de verzekeraar door wie de aansprakelijkheid volgens deze wet is gedekt, een eigen recht op schadevergoeding. Dit eigen recht kan evenwel niet worden uitgeoefend indien een fonds of fondsen zijn gevormd overeenkomstig artikel 1220 van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek. Het tenietgaan van zijn schuld aan de verzekerde bevrijdt de verzekeraar niet jegens de benadeelde, tenzij deze is schadeloos gesteld.*

Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV 1990)

Artikel 54

Bestuurders die een bijzondere manoeuvre uitvoeren, zoals wegrijden, achteruitrijden, uit een uitrit de weg oprijden, van een weg een inrit oprijden, keren, van de invoegstrook de doorgaande rijbaan oprijden, van de doorgaande rijbaan de uitrijstrook oprijden en van rijstrook wisselen, moeten het overige verkeer voor laten gaan.